

Utbrottssamverkan mellan myndigheter

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

På denna sida beskrivs hur myndigheter samverkar för att utreda och informera om utbrott av livsmedelsburna sjukdomar.

Lokal och regional utbrottssamverkan

Kommunala kontrollmyndigheter och det regionala smittskyddet samverkar i utredningar av lokala livsmedelsburna utbrott. Länsstyrelsen kan involveras när det handlar om lokalt producerade primärprodukter. Vid behov ger Livsmedelsverket stöd till kommunala kontrollmyndigheter.

Länsstyrelsen och smittskyddsläkaren arrangerar återkommande möten där även kommunala kontrollmyndigheter deltar. Vid utbrott kan det finnas behov av ytterligare samordningsmöten för att säkerställa ett effektivt samarbete.

Myndigheters och andra aktörers ansvar och stöd vid utbrott

Utbrottsgrupper som leds av Folkhälsomyndigheten eller smittskyddsläkaren

Vid nationella eller regionala utbrott av livsmedelsburna sjukdomar kan Folkhälsomyndigheten eller smittskyddsläkare kalla till regelbundna arbetsmöten för att kontinuerligt samordna utredningsinsatserna. Vid dessa möten deltar vanligtvis berörda smittskyddsenheter, Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket. Länsstyrelser och kommuner kan också medverka och vid behov kan även andra myndigheter bjudas in.

Zoonossamverkansgruppen

Zoonossamverkansgruppen kan sammankallas vid särskilda fynd eller utbrott av zoonotiska smittämnen som bedöms påverka flera av gruppens myndigheter. Gruppen består av chefer, sakkunniga och kommunikatörer från Arbetsmiljöverket, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Livsmedelsverket och Statens veterinärmedicinska anstalt.

SUBU (samverkan för utredning och bevakning av utbrott)

SUBU är en samverkansgrupp med syfte att regelbundet dela information om pågående utbrott. Digitala möten hålls varannan vecka. Gruppen består av representanter för Folkhälsomyndigheten, Livsmedelsverket, SVA och Jordbruksverket.

Internationell utbrottssamverkan

Vid utbrott eller fynd av hälsofaror inom EU kommunicerar livsmedelsmyndigheter med andra medlemsländer och EU-kommissionen via rapporteringssystemet RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed). WHO har ett motsvarande globalt rapporteringssystem, INFOSAN. Kommissionen kan också kalla till möten med Efsa, ECDC, EU-referenslaboratorier och berörda medlemsstater.

Folkhälsomyndigheten är nationell kontaktpunkt för rapporteringssystemen EpiPulse och EWRS. EpiPulse är en webbportal för delning och jämförelse av utbrottsinformation som är öppen för folkhälsomyndigheter inom EU samt globala partner, medan EWRS är ett system för kommunikation mellan myndigheter enbart inom EU. Folkhälsomyndigheten är även nationell kontaktpunkt för kommunikation med WHO i enlighet med det internationella hälsoreglementet (IHR).

Livsmedelsverkets ansvar och stöd vid utbrott

Folkhälsomyndighetens ansvar och stöd vid utbrott

Delning av typningsresultat mellan myndigheter

Smittämnen som misstänks vara kopplade till utbrott karakteriseras ("typas") vid Folkhälsomyndigheten för humana prover, medan prover från livsmedelskedjan hanteras av Livsmedelsverket eller Statens veterinärmedicinska anstalt, beroende på var de påträffats. Detta sker oftast med helgenomsekvensering. Sekvensdata utbyts mellan myndigheterna och jämförs för att koppla misstänkta smittkällor till sjukdomsfall och vice versa. Vid utbrott inom EU kan data även delas och jämföras mellan sektorer via de kopplade systemen EFSA One Health WGS System och ECDC Molecular Typing System.

Utvidgad utredning - Kontrollwiki ([livsmedelsverket.se](https://www.livsmedelsverket.se))

Senast uppdaterad 22 september 2024 Ansvarig grupp ROR_LH